

Regeringens proposition

2006/07:76

Tävling med hästdjur

Prop.
2006/07:76

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 15 mars 2007

Fredrik Reinfeldt

Eskil Erlandsson
(Jordbruksdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ny lag om tävling med hästdjur. Genom lagen genomförs bestämmelser i rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för hästtävlingar och om villkor för deltagande i hästtävlingar.

Lagen föreslås innehålla bestämmelser om villkor för deltagande i tävlingar. Bestämmelserna innebär att tävlingsreglerna vid hästtävlingar i vissa särskilt angivna avseenden inte får göra åtskillnad mellan hästar som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästar som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Schweiz. Detta gäller dock inte i fråga om hästtävlingar som är särskilt avsedda för hästar som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra rasen eller regionala hästtävlingar som anordnas för att välja ut hästdjur eller historiska eller traditionella evenemang.

Vidare föreslås bestämmelser om i vilken utsträckning som medel får avsättas från prissummor eller annan vinst vid hästtävlingar i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet. En organisation som anordnar en hästtävling får tillämpa tävlingsregler som innebär att för varje tävling eller tävlingstyp högst 20 procent av prissumman eller annan vinst avsätts i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 augusti 2007.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Lagtext.....	4
2.1	Förslag till lag om tävling med hästdjur	4
3	Ärendet och dess beredning.....	6
4	EG-direktivet	7
5	En ny lag om tävling med hästdjur	8
6	Hästtävlingar på lika villkor	10
6.1	Villkor för hästtävlingar.....	10
6.2	Hästtävlingar som inte omfattas av förbudet	11
6.3	Avsättning från prissummor	14
6.4	Skriftlig underrättelse.....	16
7	Tillsyn, föreläggande, vite och avgifter m.m.	17
8	Skadestånd, rättegångskostnader och preskription m.m.	19
9	Straffansvar.....	21
10	Överklagande.....	22
11	Ikraftträdande m.m.	22
12	Konsekvenser	23
13	Författningskommentar	24
Bilaga 1	Rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar	28
Bilaga 2	Sammanfattning av betänkandet Hästtävlingar – på lika villkor (SOU 2006:66).....	31
Bilaga 3	Utredningens lagförslag.....	37
Bilaga 4	Förteckning över remissinstanser	40
Bilaga 5	Lagrådsremissens lagförslag	41
Bilaga 6	Lagrådets yttrande	43
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 mars 2007	46
	Rättsdatablad.....	47

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2006/07:76

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om tävling med hästdjur.

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om tävling med hästdjur

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om villkor för deltagande i tävlingar med hästdjur och om medel som avsätts från prissummor eller annan vinst vid hästtävlingar.

2 § I denna lag avses med

hästdjur: husdjur av häst- eller åsneras eller korsningar mellan dessa,
hästtävling: varje tävling med hästdjur, inklusive hästkapplöpningar, hopptävlingar, parader, dressyrtävlingar, körtävlingar och uppvisningar.

Villkor för hästtävlingar

3 § Vid en hästtävling får, om inte annat följer av 4 och 5 §§, tävlingsreglerna inte göra åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i Europeiska unionen (EU) eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller Schweiz.

Vad som sägs i första stycket gäller särskilt

- kraven för tillträde till tävlingen, särskilt minimi- eller maximikrav,
- bedömningen vid tävlingen, och
- den prissumma eller vinst som kan uppkomma vid tävlingen.

4 § Vad som sägs i 3 § gäller inte vid

- hästtävlingar endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra rasen,
- regionala hästtävlingar som anordnas för att välja ut hästdjur, eller
- historiska eller traditionella evenemang.

5 § En organisation som anordnar en hästtävling får tillämpa tävlingsregler som innebär att för varje tävling eller tävlingstyp högst 20 procent av prissumman eller annan vinst som avses i 3 § andra stycket avsätts i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Avsättningar enligt första stycket får göras endast av en organisation som godkänts av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. En organisation skall godkännas om den har antagit tävlingsregler

¹ Rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för hästtävlingar och om villkor för deltagande i hästtävlingar (EGT L 224, 18.8.1990, s. 60, svensk specialutgåva, område 3, volym 33, s. 178, Celex 31990L0428).

som uppfyller de villkor som avses i första stycket. Godkännande får tidsbegränsas. Prop. 2006/07:76

Godkännande enligt andra stycket får återkallas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om förutsättningarna för godkännande inte längre är uppfyllda.

En organisation som godkänts enligt andra stycket är skyldig att lämna information till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i fråga om villkoren för fördelning av avsatta medel från prissumman eller annan vinst vid en hästtävling.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i 5 §.

Tillsyn

7 § Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Rätt till upplysningar

8 § Den myndighet som utövar tillsyn enligt 7 § har i den utsträckning som behövs för tillsynen rätt att av den som anordnar en hästtävling på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

Föreläggande, förbud och vite

9 § Den myndighet som utövar tillsyn enligt 7 § får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen skall följas.

Förelägganden och förbud får, i fall som inte är ringa, förenas med vite.

Avgifter

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att avgifter får tas ut i ärenden enligt 5 § andra stycket.

Överklagande

11 § Beslut som en förvaltningsmyndighet har meddelat enligt lagen eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 augusti 2007.
 2. Kravet på godkännande enligt 5 § andra stycket gäller först från och med den 1 januari 2008.

Europeiska gemenskapernas råd antog under år 1990 rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för hästtävlingar och om villkor för deltagande i hästtävlingar (EGT L 224, 18.8.1990, s. 60, svensk specialutgåva, område 3, volym 33, s. 178, Celex 31990L0428), se *bilaga 1*.

Europeiska kommissionen har i en formell underrättelse till Sverige framfört bl.a. att medlemsstaterna enligt artikel 7 i rådets direktiv 90/428/EEG är skyldiga att sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Kommissionen hävdar att avsaknaden av ett genomförande av direktivet i svensk rätt äventyrar inte bara den verkningsfulla tillämpningen av direktivet i Sverige utan också den allmänna principen om rättssäkerhet. Enligt kommissionen har Sverige därför underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt gemenskapsrätten genom att underlåta att genomföra rådets direktiv 90/428/EEG.

Sverige har i svar till kommissionen anfört bl.a. att deltagande i hästtävlingar inte uttryckligen regleras i svensk lagstiftning utan att det är de svenska tävlingsorganiserande förbunden som ställer upp reglerna för tävlingsverksamheten. I fortsatt skriftväxling har dock betonats att Sverige har för avsikt att formellt införliva direktivet i den svenska lagstiftningen.

Regeringen tillkallade i maj 2005 en särskild utredare med uppgift dels att analysera hur djurskyddet bör beaktas vid hästavel, dels lämna förslag till hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG skall genomföras i svensk författning samt hur tillsynen bör organiseras. Utredningen överlämnade i februari 2006 delbetänkandet Djurskydd vid hästavel (SOU 2006:13) till Jordbruksdepartementet. I juni 2006 överlämnade utredningen slutbetänkandet Hästtävlingar – på lika villkor (SOU 2006:66) till Jordbruksdepartementet.

I denna proposition behandlar regeringen förslagen i slutbetänkandet Hästtävlingar – på lika villkor. Förslagen i delbetänkandet Djurskydd vid hästavel bereds inom Regeringskansliet.

En sammanfattning av förslagen i slutbetänkandet finns i *bilaga 2*. Utredningens lagförslag finns i *bilaga 3*. Betänkandet har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 4*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Jordbruksdepartementet (dnr Jo2006/66).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 1 februari 2007 att inhämta Lagrådets yttrande över de förslag som finns i *bilaga 5*. Lagrådets yttrande finns i *bilaga 6*. Lagrådet har föreslagit vissa justeringar. Regeringen har delvis följt förslagen. Synpunkterna behandlas i avsnitt 6.2, 6.3, 7 och 11. Dessutom har vissa redaktionella ändringar gjorts.

I rådets direktiv 90/428/EEG om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar fastställs villkoren för handel med hästar som är avsedda för tävlingar och villkoren för deltagande i tävlingar (artikel 1). Med tävlingar avses i direktivet inte bara kapplöpningar och hopptävlingar utan alla hästtävlingar som t.ex. parader, körtävlingar och uppvisningar (artikel 2).

Direktivet föreskriver bl.a. att tävlingsregler inte får göra någon åtskillnad mellan hästar som är registrerade i eller härstammar från den medlemsstat där tävlingen hålls och hästar som är registrerade i eller härstammar från andra medlemsstater (artikel 3). Detta gäller särskilt kraven för tillträde till tävlingen, bedömningen vid tävlingen och eventuell prissumma eller vinst som kan uppkomma vid tävlingen (artikel 4.1). Direktivet lämnar dock utrymme för vissa undantag för bl.a. historiska arrangemang eller tävlingar för hästar registrerade i en viss stambok om tävlingens syfte är att förbättra rasen (artikel 4.2).

Medlemsstaterna får även genom officiellt erkända eller godkända organisationer avsätta en viss procentsats av prissummorna för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet (artikel 4.2 andra strecksatsen). Dessutom skall villkoren för *utdelning från dessa fonder* enligt artikeln meddelas till kommissionen och medlemmarna i Ständiga kommittén för husdjursavel. Enligt den engelska versionen av direktivet anges i sistnämnda avseende att ”The criteria for *distribution of these funds* in the Member states concerned shall be communicated to the Commission”. Den franska versionen av motsvarande bestämmelse anger ”Les critères pour *la distribution de ces fonds* dans l’État membre concerné doivent être communiqués à la Commission”. I den tyska versionen av direktivbestämmelsen anges ”Die Kriterien für *die Verteilung dieser Mittel* in dem betreffenden Mitgliedstaat sind der Kommission”. Det är särskilt orden ”utdelning från dessa fonder” i den svenska språkversionen som bör analyseras närmare. En jämförelse mellan de olika språkversionerna ger vid handen att det snarare är villkoren för fördelningen av medel som har avsatts i syfte att skydda, utveckla och förbättra aveln som bl.a. kommissionen skall ha kännedom om och inte utdelning från ospecificerade fonder. Vid genomförandet av direktivet bör således denna slutsats ligga till grund för regeringens förslag i denna fråga.

Enligt artikel 4 skall därutöver rådet före den 31 december 1992 ompröva villkoren för tillämpningen av bestämmelserna om avsättning av prissumman. Vidare skall allmänna regler för genomförande av artikeln fastställas. En omprövning av villkoren diskuterades av rådet under mitten av 1990-talet utan att detta ledde till en ändring av direktivet. Några regler för genomförande av artikel 4 har vid tidpunkten för denna proposition ännu inte antagits.

I artikel 5 finns bestämmelser om vad som skall gälla för djurägaren intill dess relevanta beslut har fattats enligt artikel 4 i rådets direktiv 90/427/EEG av den 26 juni 1990 om avelsmässiga och genealogiska villkor för handeln med hästdjur inom gemenskapen (EGT L 224, 18.8.1990, s. 55, svensk specialutgåva, område 3, volym 33, s. 172,

Celex 31990R0427) samt bestämmelser om antagande av tillämpningsföreskrifter av kommissionen.

Prop. 2006/07:76

Kommissionen har fattat avsedda relevanta beslut enligt denna artikel, se kommissionens beslut av den 11 juni 1992 om fastställande av kriterier för godkännande eller erkännande av organisationer och sammanslutningar som för eller upprättar stamböcker för registrerade hästdjur (EGT L 192, 11.7.1992, s. 63, svensk specialutgåva, område 3, volym 43, s. 78, Celex 31992D0353), kommissionens beslut av den 11 juni 1992 om fastställande av vissa regler för att säkerställa samordningen mellan organisationer och sammanslutningar som för eller upprättar stamböcker för registrerade hästdjur (EGT L 192, 11.7.1992, s. 66, svensk specialutgåva, område 3, volym 42, s. 261, Celex 31992D0354), kommissionens beslut av den 20 oktober 1993 om en identitetshandling (pass) som skall åtfölja registrerade hästdjur (EGT L 298, 3.12.1993, s. 45, svensk specialutgåva, område 3, volym 53, s. 219, Celex 31993D0623) och kommissionens beslut av den 10 januari 1996 om fastställande av kriterier för införande och registrering av hästdjur i stamböcker för avelsändamål (EGT L 19, 25.1.1996, s. 39, Celex 31996D0078). Ett genomförande av artikel 5 är således inte längre aktuellt.

Enligt artikel 7 skall medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 1 juli 1991.

Genom Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 69/98 av den 17 juli 1998 om ändring av bilaga I (Veterinära frågor och växtskyddsfrågor) till EES-avtalet (EGT L 158, 24.6.1999, s. 1) och avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om handel med jordbruksprodukter (EGT L 114, 30.4.2002, s. 132) skall bl.a. rådets direktiv 90/428/EEG tillämpas i stater inom EES och i Schweiz.

5 En ny lag om tävling med hästdjur

Regeringens förslag: EG-direktivet om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar skall genomföras i en ny lag om tävling med hästdjur.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget i stort eller har inget att erinra. *Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen* anser dock att det sätt som Sverige som enskild medlemsstat i EU föreslås införliva direktivet i nationell rätt genom lagregleringen på flera punkter är ett direkt hot mot de organisationer som i dag anordnar hästtävlingar. Föreningen framför vidare att det av konkurrensskäl är högst väsentligt att direktivet införlivas samtidigt i hela EU. Även *Konkurrensverket* och *Svenska Hästavelsförbundet* framför att direktivet bör genomföras samtidigt i alla medlemsstater för att inte ge svenska hästar konkurrensnackdelar. Några remissinstanser, framför allt *Kammarrätten i Jönköping*, *Statens jordbruksverk*, *Svensk Galopp* och *Svenska Travsportens Centralförbund*, avstyrker förslagen i de delar

dessas går utöver vad som anges i direktivet eftersom utredningens förslag i dessa delar innebär en ökning av den administrativa bördan utöver vad som är föranlett av direktivet.

Skälen för regeringens förslag: I egenskap av medlem i Europeiska unionen (EU) är Sverige ålagd att införliva bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG i nationell författning. Ett sådant införlivande innebär bl.a. att det i svensk författning bör föras in sådana bestämmelser som är nödvändiga för att följa direktivet. Såsom några remissinstanser har påpekat kan det få negativa följder om inte alla medlemsstater genomför direktivet ungefär samtidigt. Det finns dock inte något rättsligt utrymme att beakta huruvida övriga medlemsstater inom EU har genomfört direktivet eller inte. Härvid kan endast konstateras att direktivet skall vara genomfört den 1 juli 1991 i samtliga medlemsstater i EU och att det åligger kommissionen att säkerställa att så har skett.

Det finns flera frågor som bör övervägas närmare vid genomförandet av direktivet i svensk rätt. En sådan fråga är bl.a. på vilken normnivå som bestämmelserna bör genomföras. Bestämmelserna i direktivet innebär bl.a. åligganden för enskilda som medlemsstaten skall se till att de efterlevs. Regeringen anser således att direktivet bör genomföras genom en ny lag om tävling med hästdjur.

Den nya lagen bör, utöver grundläggande bestämmelser om villkor för deltagande i hästtävlingar m.m., innehålla även vissa centrala definitioner samt bestämmelser om tillsyn, rätt till upplysningar och handlingar och om överklagande. Syftet med den nya lagen är att uppfylla de krav på öppenhet för hästdjur att delta i hästtävlingar och de villkor för handel med hästdjur i form av fördelning av avsatta medel för avelsarbete som anges i rådets direktiv 90/428/EEG. Vi anser därför att det i informationssyfte bör införas en inledande bestämmelse i lagen som anger lagens huvudsakliga innehåll.

Kammarrätten i Jönköping, Statens jordbruksverk, Svensk Galopp och Svenska Travsportens Centralförbund har framfört att det är betydelsefullt att den administrativa bördan för de berörda organisationerna och föreningarna inte ökar genom genomförandet av direktivet i svensk rätt. Vi delar denna uppfattning. Målsättningen är därför att endast den nationella reglering som är nödvändig bör införas.

Den nya lagen bör i huvudsak återge direktivets innehåll. Det saknas underlag för att nu föreslå mer detaljerade bestämmelser om direktivets tillämpning. Den grundläggande principen i direktivet är dock relativt okomplicerad till sitt innehåll och efterlevs redan nu i stor utsträckning. Det kan emellertid inte helt uteslutas att den nya lagen kan medföra tillämpningssvårigheter för enskilda rättstillämpare, främst för mindre organisationer som arrangerar tävlingar. Direktivets tillämpningsområde är inte begränsat såvitt avser storleken på en tävling eller en arrangör. Det är därför viktigt att den myndighet som ansvarar för tillsynen av efterlevnaden av lagen genom information och vägledning underlättar tillämpningen för de aktörer som berörs av lagstiftningen.

6.1 Villkor för hästtävlingar

Regeringens förslag: Vid en hästtävling får, om inte annat särskilt föreskrivs i den nya lagen, tävlingsreglerna inte göra åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i Europeiska unionen eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller Schweiz.

Vad som sägs ovan gäller särskilt kraven för tillträde till tävlingen, särskilt minimi- eller maximikrav, bedömningen vid tävlingen och den prissumma eller vinst som kan uppkomma vid tävlingen

I lagen avses med *hästdjur* husdjur av häst- eller åsneras eller korsningar mellan dessa. Med *hästtävlingar* avses i lagen varje tävling med hästdjur, inklusive hästkapplöpningar, hopptävlingar, parader, dressyr-tävlingar, körtävlingar och uppvisningar.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I utredningen föreslås dock en annan definition av hästdjur.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker i princip förslaget eller har inget att erinra. *Kammarrätten i Jönköping* anser dock att lagbestämmelsernas utformning bör följa direktivets språkbruk. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* påpekar vikten av att förslaget inte får begränsa det småskaliga föreningslivet och att ridskolor och små föreningar även i fortsättningen har möjlighet att anordna hästtävlingar utan att bryta mot lagen. Kammarrätten och länsstyrelsen påpekar särskilt att direktivets definition av hästdjur bör användas i den svenska lagstiftningen.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 3 i rådets direktiv 90/428/EEG får tävlingsreglerna vid tävlingar med hästdjur inte göra någon åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller som härstammar från den medlemsstat där tävlingen hålls och hästdjur som är registrerade i eller kommer från andra medlemsstater.

Tävlingar med hästdjur i Sverige är i de flesta fall redan i dag öppna i den meningen att såväl svenska hästar som hästar från andra medlemsstater inom EU har möjlighet att delta i tävlingar. I praktiken görs sällan någon åtskillnad mellan de tävlande hästarna som är otillåten enligt direktivet. Direktivets bestämmelser om villkor för deltagande i hästtävlingar är däremot inte uttryckligen genomförda i svensk författning. Regeringen föreslår därför att det i den nya lagen om tävling med hästdjur skall finnas en grundläggande bestämmelse om att tävlingsreglerna vid hästtävlingar inte får göra åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i EU. Detsamma bör gälla för hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan stat i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller Schweiz. I avsnitten 6.2 och 6.3 behandlas vissa undantag som får göras från denna grundläggande bestämmelse. Den föreslagna 3 § bör

därför utformas så att de grundläggande kraven för tävlingsregler gäller såvida inte annat föreskrivs i den nya lagen.

I direktivet anges närmare i vilka avseenden som tävlingsreglerna inom EU inte får skilja sig åt. Enligt artikel 4.1 skall de förpliktelser som fastställs i artikel 3 särskilt gälla kraven för tillträde till tävlingen, särskilt minimi- eller maximikrav, bedömningen vid tävlingen samt den pris-summa eller vinst som kan uppkomma genom tävlingen. För att det skall vara tydligt för branschens aktörer i vilka avseenden som tävlingsreglerna enligt EG-rätten inte får göra åtskillnad mellan svenska hästdjur och hästdjur från övriga EU, annan stat inom EES eller från Schweiz bör även detta framgå i den nya lagen.

Det föreligger ingen skyldighet för medlemsstaterna att genomföra ett direktiv ord för ord men det torde ofta vara att föredra att följa direktivets ordval när det gäller vissa centrala begrepp. I den mån det i direktivet förekommer mindre goda svenska översättningar bör dock en bättre lämpad terminologi användas. De begrepp som används i den nya lagen bör enligt vår mening så långt som möjligt stämma överens med de uttryck som används i EG-rätten. Vi föreslår därför att de definitioner som används i de svenska versionerna av de aktuella direktiven i princip skall användas i den föreslagna lagen om tävling med hästdjur.

Ett nationellt genomförande av direktivet kommer enligt vår bedömning inte att i nämnvärd utsträckning påverka den småskaliga tävlingsverksamheten med hästdjur i Sverige på det sätt som *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* hyser farhågor om. Som tidigare har nämnts efterlevs direktivets bestämmelser i stor utsträckning redan i dag. Det bör även framhållas att ett genomförande av direktivet inte påverkar möjligheten att ha tävlingsregler som t.ex. ställer krav på att ryttaren skall vara medlem i en viss förening eller elev vid en viss ridskola.

6.2 Hästtävlingar som inte omfattas av förbudet

Regeringens förslag: Vad som föreskrivs i lagen om att tillämpa icke-diskriminerande tävlingsregler gäller inte i fråga om hästtävlingar som anordnas endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra rasen, regionala tävlingar med sikte på att välja ut hästdjur eller i fråga om historiska eller traditionella evenemang.

Regeringens bedömning: Det bör inte införas en bestämmelse i den nya lagen om generell anmälningsplikt för arrangörer av hästtävlingar som avser att utnyttja undantagen för vissa tävlingar.

Utredningens förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. I utredningen föreslås en anmälningsplikt till Statens jordbruksverk för varje organisation som avser att utnyttja undantagen från huvudregeln för vissa hästtävlingar.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker i princip förslaget eller har inte något att erinra. Några remissinstanser, främst *Avelsföreningen Svenska Varmblodiga Travhästen*, *Svensk Galopp*, *Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande*, *Svenska Hästavelsförbundet* och *Svenska Travsportens Centralförbund*, påpekar särskilt att

t.ex. kvalitetsbedömningar, fälttävlingar och avelsvärderingar eller tävlingar, uppvisningar och parader m.m. av underhållningskaraktär inte bör omfattas av lagen. Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande och Svenska Hästavelsförbundet påpekar dessutom att en föreskriven anmälningsplikt från hästorganisationerna när undantagsmöjligheterna från direktivet skall utnyttjas innebär en onödig administrativ börda för organisationerna som inte motiveras av direktivet. *Statens jordbruksverk* anser att det är organisationerna själva som bör bedöma om hästevenemang som anordnas omfattas av de föreslagna undantagen från lagstiftningen. Verket påpekar vidare att direktivet endast efterfrågar om huruvida en medlemsstat använder sig av undantagen eller ej och att förslaget innebär en onödig administrativ börda för berörda aktörer.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Förpliktelsen i direktivet att tillämpa icke-diskriminerande tävlingsregler gäller inte för alla hästtävlingar. Enligt artikel 4.2 första strecksatsen i rådets direktiv 90/428/EEG gäller vissa undantag från huvudregeln i artikel 3. Vid tävlingar som endast anordnas för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra rasen får således tillämpas tävlingsregler som gör åtskillnad mellan svenska hästdjur och hästdjur från övriga EU. Detsamma gäller regionala tävlingar som anordnas för att välja ut hästdjur samt historiska eller traditionella evenemang.

Det är viktigt att det finns goda förutsättningar för att bedriva avel och tävlingsverksamhet med hästdjur i Sverige. En viktig del i arbetet för att förbättra och utveckla en ras och därigenom få fram så bra hästdjur som möjligt kan vara att anordna tävlingar i detta syfte för sådana hästdjur som är registrerade i en särskild stambok. Enligt lagen (2006:807) om kontroll av husdjur, m.m. och förordningen (2006:816) om kontroll av husdjur, m.m. får Jordbruksverket meddela föreskrifter om att ge organisationer på jordbruksnäringens område eller andra sammanslutningar rätt att anordna kontroll i syfte att främja animalieproduktionen och djurs lämplighet i avel i näringsverksamhet. Jordbruksverket meddelar följaktligen föreskrifter om vilka krav som gäller för att bli godkänd som stamboks- eller registerförande förening. En förening skall bl.a. vara en juridisk person och ha stadgar som särskilt fastslår principen om icke-diskriminering av uppfödare. Föreningen skall därutöver bl.a. visa att föreningen har en definition av rasens, rasernas eller den i stamboken ingående populationens särdrag och ha en definition av avelsmål och en regelsamling för hur hästar identifieras och deras härstamning registreras. Föreningen skall även förfoga över tillräckligt många djur för att kunna genomföra avelsprogram eller för att bevara rasen. Regeringen anser mot denna bakgrund att direktivets möjlighet till undantag för hästtävlingar endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok i syfte att förbättra rasen bör utnyttjas.

Det kan ibland även finnas anledning att anordna en hästtävling med sikte på att välja ut de bästa hästarna inom en viss region. Avsikten med sådana hästtävlingar kan vara att tävla om vilken eller vilka hästar som i något avseende är bäst inom en viss region för att till exempel utses att representera regionen vid en tävling som anordnas mot vinnare i andra regioner. Direktivet specificerar inte närmare vad som avses med region. Med begreppet region torde dock i allmänhet avses både ett mindre eller större geografiskt område som kan avgränsas. En region kan därvid

utgöra en geografiskt avgränsad del av Sverige men kan även avse hela Sverige. Vidare torde en region kunna utgöra flera länder tillsammans, exempelvis Norden. Det avgörande momentet torde vara att området geografiskt kan avgränsas och med säkerhet bestämmas. Enligt direktivet får regionala tävlingar med sikte att välja ut hästdjur undantas från direktivets huvudregel att inte tillåta diskriminerande tävlingsregler för hästdjur inom EU. Vi anser att även denna möjlighet till undantag från direktivet bör utnyttjas.

Direktivet medger slutligen att tävlingsreglerna vid historiska eller traditionella evenemang får göra åtskillnad mellan hästdjur från olika medlemsstater inom EU. Det kan inte uteslutas att det förekommer evenemang med hästar i Sverige som omfattas av direktivets undantag från kraven på tävlingsregler för hästtävlingar. Även denna undantagsmöjlighet bör enligt vår uppfattning således utnyttjas.

Begreppen historiskt och traditionellt evenemang definieras inte närmare i direktivet. *Lagrådet* har anfört att en ytterligare analys krävs av frågan om räckvidden av undantaget ”historiska eller traditionella evenemang” samt att lagtexten bör preciseras. Vi anser att det inte är lämpligt att i lagtexten avvika från den formulering som finns i direktivet eftersom detta kan ge upphov till tveksamhet om Sverige på ett otillåtet sätt har avvikit från vad som där föreskrivs. Till ledning för rätts-tillämparen kan dock sägas att i vart fall evenemang som anordnas sedan lång tid och snarast har karaktären av kulturevenemang bör kunna anses omfattas av undantaget såsom detta formuleras i den föreslagna 4 §.

Av det ovan sagda följer att Sverige avser att utnyttja samtliga undantag från kraven på icke-diskriminerande tävlingsregler som anges i artikel 4.2 i direktivet. Vi föreslår därför att det i den nya lagen skall föreskrivas att vad som sägs i den föreslagna 3 § inte gäller i fråga om sådana hästtävlingar som anordnas för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra en särskild ras, som anordnas inom en region med sikte på att välja ut hästdjur eller i fråga om historiska eller traditionella evenemang.

Flera remissinstanser har framfört att vissa evenemang med hästdjur inte skall omfattas av lagens tillämpningsområde och att det i några fall är oklart vad som avses med de exempel som anges i direktivet. Som redovisats ovan finns det ett visst tolkningsutrymme när det gäller de uppräknade undantagen i artikel 4.2 i direktivet. Viss försiktighet bör dock alltid iakttas vid uttalanden om tolkningen av EG-bestämmelser eftersom en slutlig bedömning av tolkningens riktighet endast kan göras av EG-domstolen. Den myndighet som svarar för tillsynen i enlighet med vad som föreslås i avsnitt 7 har dock ett generellt ansvar för rådgivning, stöd och information för att se till att lagstiftningens syfte uppnås. De frågor om tolkningen av regelverket som genomförandet av direktivet kan ge upphov till får således lösas i dialog mellan denna myndighet och branschens aktörer.

Vi anser slutligen i likhet med *Jordbruksverket*, *Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande* och *Svenska Hästavelsförbundet* att det inte är motiverat att införa en generell lagstadgad anmälningsplikt för de organisationer som anordnar hästtävlingar som undantas från lagens tillämpningsområde. En sådan förpliktelse skulle öka den administrativa bördan för branschens aktörer utan motsvarande nytta. Jordbruksverket

har sedan år 1995 i uppdrag att vara samordnande myndighet med ansvar för att insamla uppgifter enligt artikel 1.1 i kommissionens beslut 92/216/EEG av den 26 mars 1992 om insamling av uppgifter om tävlingar för hästdjur enligt artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG. Verket har sedan år 2003 även i uppdrag att årligen underrätta kommissionen om Sveriges avsikter beträffande de i rådets direktiv 90/428/EEG föreskrivna undantagsmöjligheterna. Detta uppdrag bör vara tillräckligt för att underrättelseskyldigheten till kommissionen enligt artikel 4.2 i direktivet skall kunna efterlevas.

6.3 Avsättning från prissummor

Regeringens förslag: En organisation som anordnar en hästtävling får tillämpa tävlingsregler som innebär att för varje tävling eller tävlingstyp högst 20 procent av prissumman eller annan vinst avsätts i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet. Avsättningar får göras endast av en organisation som godkänts av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. En organisation skall godkännas om den har antagit tävlingsregler som uppfyller nämnda villkor. Ett godkännande får tidsbegränsas. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna om godkännande.

Ett godkännande får återkallas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om förutsättningarna för godkännande inte längre är uppfyllda.

En organisation som godkänts är skyldig att lämna information till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i fråga om villkoren för fördelning av avsatta medel från prissumman eller annan vinst vid en hästtävling.

Utredningens förslag: Överensstämmer delvis med regeringens. Utredningen föreslår att avsättningen skall avse högst 20 procent av den årliga prissumman. Utredningen lämnar inte förslag på att en organisation som gör avsättningar skall vara godkänd av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inte något att erinra. *Kammarrätten i Jönköping* framför dock att den svenska lagtexten endast bör återge direktivet och att en eventuell detaljreglering bör göras på lägre författningsnivåer än lag. *Länsrätten i Jönköping* anser att den lagstadgade uppgiftsskyldigheten bör omformuleras. *Länsstyrelsen i Västra Götalands län* har synpunkter på regleringen av avsättningen från prissumman. *Statens jordbruksverk* anser att förslaget inte återspeglar direktivets innehåll och framför att konsekvensen av förslaget är att avsättningen från prissumman till avelsarbete inte sker i anslutning till tävlingen utan först efter årets slut. Detta medför, enligt verket, att mer än 20 procent kan avsättas för enstaka tävlingar, vilket inte är tillåtet enligt direktivet. Jordbruksverket anser vidare att den föreslagna anmälningsplikten för varje enskild arrangör av hästtävlingar som avser att utnyttja något av undantagen innebär en onödig administration för berörda parter och motiveras inte heller av

direktivet. Slutligen framför verket att det som skall rapporteras till kommissionen endast är villkoren för utdelning från fonder. *Sveriges lantbruksuniversitet* framför att uttrycket ”förbättra rasen” är oklart och bör ersättas av ”gagna avelsarbetet inom rasen”. Flera remissinstanser, däribland *Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen*, *Svensk Galopp* och *Svenska Travsportens Centralförbund* har synpunkter på vad som skall omfattas av ”annan vinst” och i vad mån prispengar m.m. från de tävlingar och evenemang som undantas från direktivet skall ingå i beräkningsunderlaget för avsättning till avelsarbete.

Skälen för regeringens förslag: När det gäller regler för hästars deltagande i hästtävlingar inom EU utgör eventuella skillnader i medlemsländernas regler ett hinder för handeln inom EU. Ett helt fritt tillträde till hästtävlingar förutsätter dock att de olika medlemsländernas regler harmoniseras. I avvaktan på en sådan harmonisering har Sverige enligt artikel 4 i rådets direktiv 90/428/EEG möjlighet att, med avsteg från huvudprincipen att tävlingsreglerna i vissa avseenden inte får göra åtskillnad mellan hästar i Sverige och hästar från övriga berörda länder, tillåta att för varje tävling eller tävlingstyp högst 20 procent av den prissumma eller vinst som kan uppkomma genom tävlingen avsätts i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Inom tävlingsbranschen med hästar förekommer att avsättningar, som bygger på principerna i direktivet, görs från de prispengar m.m. som uppkommer vid respektive hästtävling. Det kan konstateras att det finns ett fortsatt intresse från berörda aktörer inom hästbranschen i Sverige att göra sådana avsättningar för att skydda, utveckla och förbättra det avelsarbete som pågår med hästdjur i Sverige. Regeringen föreslår därför att det i den nya lagen införs en grundläggande bestämmelse enligt vilken en organisation får tillämpa tävlingsregler som innebär att en viss del av prissumman eller annan vinst vid hästtävlingar får avsättas för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet. I lagen bör vidare komma till uttryck att en avsättning av prissumman eller liknande får ske med högst 20 procent av den prissumma eller annan vinst som utdelas vid hästtävlingen eller tävlingstypen.

Enligt direktivet är det endast för ändamålet officiellt erkända eller godkända organisationer som i medlemsstaten får sätta av medel från prissummor eller andra vinster i syfte att skydda, utveckla och förbättra aveln. Som framgår av redogörelsen i avsnitt 6.2 godkänner Jordbruksverket avelsorganisationer och stamboks- eller registerförande föreningar i enlighet med de kriterier som gäller inom EU för sådana organisationer och föreningar. Det bör företrädesvis vara dessa organisationer och föreningar som i förekommande fall bör komma i fråga för att sätta av medel från prissummor m.m. vid hästtävlingar i det syfte som avses i direktivet. Det kan även finnas andra organisationer som inte kräver godkännande av Jordbruksverket som avelsförening eller stamboks- eller registerförande förening men som i egenskap av officiellt erkänd aktör i hästbranschen ändå har intresse av att ha tävlingsregler som gör det möjligt att vid hästtävlingar sätta av medel från prissummor m.m. i avelsarbets syfte. Vi föreslår därför att det i lagen införs en bestämmelse som innebär att en avsättning endast får ske av en organisation som har godkänts av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

I lagen bör anges vilka villkor som skall vara uppfyllda för att en organisation skall kunna godkännas.

En organisation som har antagit tävlingsregler som innebär att för varje tävling eller tävlingstyp högst 20 procent av prissumman eller annan vinst som avses i den föreslagna 3 § andra stycket avsätts i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet bör beviljas ett godkännande av den ansvariga myndigheten. Ett godkännande bör vidare kunna tidsbegränsas. Den myndighet som beslutar om godkännande bör i lagen vidare ges möjlighet att kunna återkalla ett tidigare beviljat godkännande om förutsättningarna för detta inte längre är uppfyllda.

Det kan även finnas behov för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i den föreslagna 5 §, exempelvis föreskrifter om hur ansökan om godkännande skall vara utformad. Vi delar *Lagrådets* uppfattning att något bemyndigande från riksdagen inte är nödvändigt för att det skall vara möjligt att meddela de avsedda föreskrifterna. Bestämmelsen har inte heller syftet att vara ett formenligt bemyndigande för regering och berörda myndigheter, utan har tagits in i lagen för att den har ett betydande informationsvärde för både rättstillämpande organ och – inte minst – allmänheten om att regering och myndigheter kan komma att meddela närmare föreskrifter som rör det område som anges i paragrafen (jfr Håkan Strömberg, Normgivningsmakten enligt 1974 års regeringsform, tredje upplagan, 1999, s. 145). Vi anser att informationsbestämmelser av detta slag, som från strikt juridisk synpunkt kan anses överflödiga, ger upplysningar till allmänheten inte bara om regeringens föreskriftsrätt utan också om att det kan finnas bestämmelser som rör det aktuella ämnet i andra typer av författningar. Det bör däremot klart framgå av lagen att det inte är frågan om ett bemyndigande. Bestämmelsen i den föreslagna 6 § bör därför utformas så att det tydligt framgår att det är närmare föreskrifter om tillämpningen av 5 § som avses.

Av direktivet framgår slutligen att medlemsstaten är skyldig att meddela bl.a. kommissionen om villkoren för fördelning av avsatta medel. Underrättelsen till kommissionen bör enligt vår mening – i förekommande fall – samordnas nationellt och kan lämpligen utföras av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Detta arbete förutsätter dock att myndigheten har tillgång till den information som behövs från de berörda organisationerna. Enligt vår uppfattning bör en bestämmelse därför införas i lagen om skyldighet för de organisationer som sätter av medel enligt de förutsättningar som anges i den nya lagen att rapportera in uppgifter om villkor för fördelning av avsatta medel från prissumman eller annan vinst vid en hästtävling till ansvarig myndighet.

Jordbruksverket är den myndighet som i första hand bör komma i fråga för att utföra de uppgifter som avses ovan.

6.4 Skriftlig underrättelse

Regeringens bedömning: Det bör i den nya lagen inte införas en bestämmelse om skyldighet för en organisation att skriftligen underrätta en hästägare eller ägarens ombud om skälen för varför ett häst-

Utredningens förslag: Överensstämmer inte med regeringens bedömning. Utredningen föreslår en lagstadgad skyldighet för organisation att, om en hästägare eller dess ombud begär det, skriftligen underrätta ägaren eller ombudet om skälen för varför ett hästdjur som är registrerat i eller härstammar från en annan medlemsstat i EU än Sverige inte får tillträde till en hästtävling som anordnas av organisationen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inte något att erinra. Några remissinstanser, däribland *Statens jordbruksverk*, framhåller dock den onödiga administrativa bördan som förslaget

innebär för berörda hästorganisationer och att förslaget inte motiveras av direktivet.

Skälen för regeringens bedömning: Enligt artikel 5 i rådets direktiv 90/428/EEG skall – till dess att relevanta beslut har fattats enligt artikel 4 i rådets direktiv 90/427/EEG av den 26 juni 1990 om avelsmässiga och genealogiska villkor för handel med hästdjur inom gemenskapen – ägaren eller hans ombud skriftligen underrättas om skälen till varför ett djur som är registrerat i en medlemsstat vägras tillträde till en tävling. Av artikel 4 i rådets direktiv 90/427/EEG följer att kommissionen skall – i enlighet med vissa föreskrivna principer – uppställa villkor för godkännande eller erkännande av de organisationer eller föreningar som för eller upprättar stamböcker, villkor för införande och registrering i stamböcker, vid behov villkor för identifiering av registrerade hästdjur, villkor för utformningen av det härstamningsbevis och identifieringshandling samt vid behov regler för att säkerställa samordning mellan olika organisationer och föreningar som för eller upprättar stamböcker.

Som framgår av avsnitt 4 har kommissionen fattat beslut enligt artikel 4 i rådets direktiv 90/427/EEG med relevans för frågeställningen i artikel 5 i rådets direktiv 90/428/EEG. Regeringen anser därför inte det nödvändigt att genomföra ett allmänt krav på skriftlig underrättelse till en hästägare eller dess ombud om skälen för varför en häst har vägrats tillträde till en hästtävling. Inte heller i övrigt finns några specifikt nationella behov som motiverar ett annat ställningstagande.

7 Tillsyn, föreläggande, vite och avgifter m.m.

Regeringens förslag: Tillsynen över efterlevnaden av lagen skall utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Den myndighet som utövar tillsyn har i den utsträckning som behövs för tillsynen rätt att av den som anordnar en hästtävling på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

Den myndighet som utövar tillsyn får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen skall följas. Förelägganden och förbud får, i fall som inte är ringa, förenas med vite.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att avgifter får tas ut i ärenden som avser godkän-

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens. I utredningen föreslås att även tillsynen skall finansieras med avgifter. Vidare lämnas inga förslag på att den myndighet som utövar tillsyn skall ha rätt att i den utsträckning som behövs för tillsynen på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inget att erinra mot detta. *Statens jordbruksverk* framför att besök på tävlingsplats inte är nödvändig eftersom sådan tillsyn inte är meningsfull. Verket anser därför att avgift inte behöver tas ut för detta. *Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen* anser dock att det är tillräckligt att nödvändig tillsyn sker genom ett elektroniskt rapporteringsförfarande från berörda organisationer till Jordbruksverket.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen anser – till skillnad från *Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen* – att det är av väsentlig betydelse att en effektiv tillsyn kan utövas av en central oberoende myndighet som regeringen utser för att säkerställa efterlevnaden av det nya regelverket och för att detta skall tjäna sitt syfte. Bestämmelser om tillsyn över att den nya lagen följs bör därför införas i lagen. Mot bakgrund av att Jordbruksverket redan i dag har vissa tillsynsuppgifter inom hästsektorn anser vi att det ligger närmast till hands att Jordbruksverket ansvarar för tillsynen över efterlevnaden av det nya regelverket.

För att kunna fullgöra sina tillsynsuppgifter och säkerställa efterlevnaden av den nya lagen är det viktigt att tillsynsmyndigheten har effektiva medel till sin hjälp. Tillsynsmyndigheten bör ha rätt att i den utsträckning som behövs för tillsynen på begäran få upplysningar och ta del av handlingar. Vi delar *Lagrådets* uppfattning att en tydligare avgränsning av tillsynsmyndighetens befogenheter i detta avseende bör göras. Tillsynsmyndigheten bör följaktligen endast ha rätt att få upplysningar eller ta del av handlingar av den som anordnar en hästtävling.

Vid bristande efterlevnad bör myndigheten vidare kunna förelägga tillsynsobjektet att vidta rättelse eller andra åtgärder. Detta kan exempelvis behöva göras för det fall en organisation inte fullgör sin informationsplikt till myndigheten eller om tillsynsobjektet visar sig ha tävlingsregler som inte är förenliga med lagen eller den som anordnar en hästtävling inte lämnar de upplysningar eller handlingar som tillsynsmyndigheten har begärt och som behövs för tillsynen. Tillsynsmyndigheten bör dessutom ha möjlighet att besluta om förbud i olika fall, till exempel om ett föreläggande visat sig vara verkningslöst. Myndigheten bör exempelvis kunna förbjuda den som anordnar en hästtävling att fortsättningsvis använda sig av tävlingsregler som är oförenliga med lagen. För att åtgärder i form av förelägganden och förbud skall vara verkningsfulla bör möjlighet dessutom finnas att förena dessa med vite. Det bör dock endast kunna komma i fråga att förena ett föreläggande eller förbud med vite i sådana fall av bristande efterlevnad av regelverket som inte är ringa, vilket också bör komma till uttryck i lagtexten.

Enligt *Lagrådets* bedömning har tillsynsmyndighetens möjlighet att besluta om nu nämnda vitessanktionerade åtgärder fått en onödigt vid

omfattning, beroende på att befogenheten bestäms enbart av behovet. Lagrådet förordar att frågan om en tydligare avgränsning av tillsynsmyndighetens befogenheter övervägs under den fortsatta beredningen samt att en begränsning görs, som också avspeglas i lagtexten. Till skillnad mot vad som ovan anförts avseende 8 § anser vi att en uttrycklig begränsning redan följer av den föreslagna bestämmelsens formulering. Beslut om förelägganden och förbud måste nämligen motiveras utifrån att de behövs för att lagen skall följas. Det kan inte anses finnas behov av att meddela förelägganden och förbud mot andra aktörer än de aktörer som träffas av lagens bestämmelser, dvs. arrangörerna av hästtävlingar. Någon ytterligare begränsning bedöms därför inte vara nödvändig.

Tillsynsmyndigheten bör ansvara för att erforderlig tillsyn bedrivs över efterlevnaden av den nya lagen. Denna tillsyn kan bestå i bl.a. riktade kontroller av hästtävlingssammansättningar eller organisationer där bl.a. rutiner för anmälan till tävlingar kontrolleras. Tillsynen kan även bestå i särskilda inspektioner eller besök hos tillsynsobjekt där det har kommit till myndighetens kännedom att brister av efterlevnaden av lagen förekommer. Tillsynsmyndigheten har vidare ett ansvar för att följa upp påvisade brister hos tillsynsobjekten och se till att dessa åtgärdas. Till skillnad från utredningen anser vi inte att denna tillsyn bör finansieras med avgifter.

Av avsnitt 6.3 framgår att organisationer som avsätter delar av prissummor eller andra vinster i syfte att bl.a. förbättra avelsarbetet behöver vara godkända för detta ändamål av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Dessa organisationer bör således ansöka om godkännande och den myndighet som prövar ansökan bör ha möjlighet att ta ut avgift för kostnaderna som denna hantering kan medföra. Enligt vår bedömning bör ett godkännandeförfarande i här aktuellt avseende inte innebära ett alltför omfattande arbete för den berörda myndigheten. Det torde i de flesta fall handla om organisationer som redan har prövats för godkännande av denna myndighet som avelsorganisation, stamboks- eller registerförande förening. Viss rådgivning kan dock bli aktuell, liksom en administrativ hantering kring själva godkännandeförfarandet. För att täcka kostnaderna för prövningen av dessa godkännanden föreslår vi att ett bemyndigande införs i lagen med innebörden att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att avgifter får tas ut i sådana ärenden.

8 Skadestånd, rättegångskostnader och preskription m.m.

Regeringens bedömning: Det behövs inte några särskilda bestämmelser om skadestånd, om handläggningen av tvistemål eller om fördelning av rättegångskostnader. Vidare bör det i den nya lagen inte införas en särskild preskriptionsbestämmelse.

Utredningens förslag: Överensstämmer inte med regeringens bedömning. I utredningen föreslås ett strikt skadeståndsansvar för den som

anordnar hästtävling och tillfogar någon skada genom att åsidosätta bestämmelserna i lagen. Dessutom föreslås en bestämmelse som anger att vid mål om tillämpligheten av förbudet mot att anordna hästtävlingar enligt utredningens lagförslag skall rättegångsbalkens regler om rättegången i tvistemål tillämpas. Vidare föreslås i utredningen en särskild regel om att domstolen får förordna att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad om den som har gjort gällande att förbudet åsidosatts och förlorat målet ändå haft skälig anledning att få tvisten prövad. Slutligen föreslås en särskild preskriptionsregel med innebörden att talan i en tvist enligt lagen skall väckas inom sex månader efter det att den påtalade handlingen företogs.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslagen eller har inte något att erinra över dessa. *Justitiekanslern* anser dock att det inte finns tillräckliga skäl för den föreslagna korta preskriptionstiden samt att bestämmelsen riskerar att komma i konflikt med gemenskapsrättens effektivitetskrav. *Stockholms tingsrätt* ställer sig tveksam till att det införs en specialreglering av rättegångskostnader i detta fall. Även *Statens jordbruksverk* anser att det saknas behov av en sådan bestämmelse samt särskilda bestämmelser om skadestånd med motiveringen att bestämmelser om skadestånd och fördelning av rättegångskostnader m.m. redan finns i annan lagstiftning. *Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen*, *Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande*, *Svensk Galopp* och *Svenska Travsportens Centralförbund* anser att den föreslagna skadeståndsbestämmelsen inte har något som helst berättigande eftersom möjligheten till skadestånd redan är reglerad i svensk rätt. Förbunden anser dessutom att den särskilda bestämmelsen om fördelning av rättegångskostnader kan medföra ett stort antal onödiga domstolsprocesser. Slutligen ifrågasätter förbunden behovet av en preskriptionstid om sex månader.

Skälen för regeringens bedömning: Utredningen föreslår att ekonomisk skada som har tillfogats någon till följd av att bestämmelserna i lagen åsidosatts skall ersättas av den som har anordnat den aktuella hästtävlingen. Flera remissinstanser har dock ifrågasatt nödvändigheten av sådana bestämmelser, bl.a. av det skälet att bestämmelser om skadeståndsansvar för ren förmögenhetsskada redan finns i annan lagstiftning. Dessa synpunkter bygger emellertid på förutsättningen att skadeståndsansvar för ren förmögenhetsskada kan utkrävas på grund av att överträdelser av den nya lagens bestämmelser skall vara belagda med straffansvar. Som avhandlas i avsnitt 9 avser regeringen dock inte kriminalisera överträdelser av den nya lagens bestämmelser. Bestämmelsen i skadeståndslagen (1972:207) om ersättning för ren förmögenhetsskada blir således inte tillämplig i det fall någon lider ekonomisk skada på grund av att lagens bestämmelser inte följs. Det finns inte heller någon kontraktsrättslig grund som skulle kunna föranleda skadeståndsansvar i sådana fall.

För att kunna kräva skadestånd för ren förmögenhetsskada som någon åsamkats på grund av att den nya lagens bestämmelser inte följts fordras således en särskild reglering. Regeringen ifrågasätter dock nödvändigheten av en sådan bestämmelse. Vi anser att det för närvarande är tillräckligt att den som nekas tillträde till hästtävlingar på ett sätt som inte är förenligt med den nya lagen påtalar detta för ansvarig tillsynsmyndighet

som i sin tur kan vidta åtgärder mot arrangören. Vi gör därför bedömningen att en särskild bestämmelse om skadeståndsansvar för ren förnögenhetsskada för närvarande inte behövs. Därmed saknas även anledning att göra vidare överväganden om huruvida särskilda bestämmelser om handläggning av tvistemål, fördelning av rättegångskostnader samt särskilda preskriptionsregler bör införas i den nya lagen.

9 Straffansvar

Regeringens bedömning: Överträdelser av den nya lagens bestämmelser bör inte beläggas med straffansvar.

Utredningens förslag: Överensstämmer inte med regeringens bedömning. I utredningen föreslås att uppsåtliga eller oaktsamma överträdelser av lagen skall straffbeläggas med böter.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller har inte något att erinra över detta. Flera remissinstanser är dock tveksamma till att överhuvudtaget straffbelägga överträdelser enligt lagen. *Stockholms tingsrätt* ifrågasätter behovet av en kriminalisering av överträdelser enligt lagen. *Kammarrätten i Jönköping* ställer sig tveksam till att införa bötesstraff för varje överträdelse av lagen. Rätten anser att de administrativa sanktionsåtgärder som lagen medger bör anses tillräckliga. Även *Åklagarmyndigheten Utvecklingscentrum Malmö* anser att en kriminalisering bör undvikas om det inte framstår som särskilt angeläget samt att sanktionsåtgärderna i form av föreläggande och vite är tillräckliga. *Länsstyrelsen i Östergötlands län* ifrågasätter lämpligheten av att straffbelägga överträdelser enligt lagen och anser det inte nödvändigt att belasta rättsväsendet med ärenden av denna karaktär. *Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Travhästen, Svensk Galopp och Svenska Travsportens Centralförbund* motsätter sig att överträdelser av lagen straffbeläggs.

Skälen för regeringens bedömning: Både arrangörer av hästtävlingar och hästägare har ett intresse av att tävlingsverksamheten bedrivs i enlighet med bestämmelserna i den nya lagen. Eventuella missförhållanden kan drabba de berörda aktörerna såväl ekonomiskt som på annat sätt. För att bestämmelserna i den nya lagen skall kunna tillämpas effektivt är det viktigt att det finns relevanta sanktioner mot den som inte följer bestämmelserna. Flera remissinstanser har också framhållit vikten av det bör finnas tillräckliga sanktionsåtgärder mot den som inte följer lagens bestämmelser men att en kriminalisering av överträdelser av lagens bestämmelser inte är motiverad av kriminalpolitiska skäl. Regeringen delar denna uppfattning.

Tillsynsmyndigheten föreslås i avsnitt 7 få möjlighet att förelägga den som i något avseende brister i efterlevnad av bestämmelserna att vidta rättelse eller att besluta om förbud i de fall denna sanktion anses mest verkningsfull. Ett föreläggande eller ett förbud föreslås i förekommande fall kunna förenas med vite i fall som inte är ringa. I likhet med bl.a. *Kammarrätten i Jönköping* och *Åklagarmyndigheten* anser vi att de

10 Överklagande

Regeringens förslag: Beslut som en förvaltningsmyndighet har meddelat enligt lagen eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Utredningens förslag: Överensstämmer i huvudsak med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen av remissinstanserna har yttrat sig särskilt i denna fråga.

Skälen för regeringens förslag: Tillsynsmyndigheten föreslås ges rätt att fatta en del beslut enligt den nya lagen som kan få direkta verkningar för enskilda och för organisationer. Det handlar bl.a. om beslut om förelägganden och förbud, i förekommande fall, förenat med vite, beslut om återkallande av beviljat godkännande samt beslut om avgifter. Möjligheter att överklaga beslut som fattats i det enskilda fallet enligt lagen eller de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen bör således finnas i den nya lagen. Regeringen föreslår därför att en generell överklagandebestämmelse införs i lagen med innebörden att en förvaltningsmyndighets beslut får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vidare bör det krävas prövningstillstånd vid överklagande till kammarrätten. Regeringens beslut kan inte överklagas. I den mån ett regeringsbeslut enligt lagen skulle innefatta en prövning av en enskilds civila rättigheter eller skyldigheter kan dock en enskild ansöka om rättsprövning enligt lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut.

11 Ikraftträdande m.m.

Regeringens förslag: Den nya lagen skall träda i kraft den 1 augusti 2007.

Kravet på godkännande enligt 5 § andra stycket gäller först från och med den 1 januari 2008.

Skälen för regeringens förslag: *Lagrådet* har påpekat att det bör klargöras vad som avses gälla övergångsvis i exempelvis det fallet en arrangör av en hästtävling planerat och offentliggjort tävlingsreglerna före ikraftträdandet men själva tävlingen genomförs efter nämnda tidpunkt. En alternativ lösning enligt *Lagrådet* är att låta lagen träda i kraft den 1 juli 2007 men att föreskriva att de tillämpas i fråga om hästtävlingar som äger rum efter utgången av år 2007. Bestämmelserna i den nya lagen innebär att tävlingsreglerna vid en hästtävling som omfattas av lagens tillämpningsområde i vissa särskilt angivna avseenden inte får diskriminera hästar från EU, EES och Schweiz i förhållande till svenska hästar. I praktiken görs i dag sällan någon åtskillnad mellan de tävlande

hästarna i den mening som är otillåten enligt rådets direktiv 90/428/EEG. De föreslagna bestämmelserna medför därför inte något mer omfattande behov för myndigheter eller enskilda att vidta förberedande åtgärder. Det kan dock inte uteslutas att det i enstaka fall kan föreligga en sådan situation som omnämnts av Lagrådet. Berörda remissinstanser har dock inte påpekat något behov av tid för anpassning innan lagens bestämmelser träder i kraft. Vi anser att tillräcklig tid för anpassning ges om lagen träder i kraft den 1 augusti 2007.

I den nya lagen införs ett krav på godkännande för en organisation som gör avsättningar från prissumman eller annan vinst vid en hästtävling i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet. För att en organisation i praktiken skall ha möjlighet att uppfylla de specifika krav som gäller för att bli godkänd, dvs. att anta tävlingsregler som uppfyller villkoren enligt den föreslagna 5 § första stycket, bör en särskild övergångsregel införas som reglerar detta förhållande. Regeringen gör bedömningen att de berörda organisationerna bör kunna uppfylla villkoren senast vid årsskiftet. Vi föreslår därför att kravet på godkännande enligt 5 § andra stycket i den nya lagen skall gälla först från och med den 1 januari 2008.

12 Konsekvenser

Konsekvenser för statliga myndigheter och domstolar

Även om det får antas att det finns en god kännedom om det huvudsakliga innehållet i rådets direktiv 90/828/EEG inom hästbranschen i Sverige torde de nya reglerna ändå inledningsvis ge upphov till ett visst informationsbehov, framför allt hos de organisationer som anordnar hästtävlingar. Behovet torde främst bestå i information om existensen om de nya reglerna och informationsansvaret åvilar främst den förvaltningsmyndighet som ansvarar för tillsynen av efterlevnaden av det nya regelverket, i första hand Statens jordbruksverk. Denna myndighet ansvarar även för framtagande av föreskrifter om bl.a. avgifter. Regeringen gör bedömningen att de resurser som krävs för den ansvariga myndighetens insatser bör kunna rymmas inom ramen för myndighetens befintliga resurser.

Som framgår av avsnitt 7 fordrar ett genomförande av rådets direktiv 90/428/EEG i nationell rätt att bestämmelser om administrativa sanktionsåtgärder införs. I den nya lagen föreslås också att ansvarig myndighets beslut skall kunna överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Det handlar om ett begränsat antal aktörer som kan komma i fråga för åtgärder enligt den nya lagen. Enligt vår mening finns det därför inte anledning att befara att förslaget skulle leda till en nämnvärd ökad måltillströmning till de allmänna förvaltningsdomstolarna. De enstaka mål som kan komma att överklagas hos allmän förvaltningsdomstol bör därmed kunna hanteras inom ramen för domstolsväsendets befintliga resurser.

De aktörer inom hästbranschen i Sverige som berörs av bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG och den nya nationella lagstiftningen efterlever redan i dag i stor utsträckning principerna i direktivet vid anordnande av hästtävlingar. Vi gör därför bedömningen att förslagen i denna proposition inte föranleder några ytterligare kostnader för de näringsidkare som berörs av de nya reglerna.

13 Författningskommentar

Inledande bestämmelser

1 §

I paragrafen anges i informationssyfte lagens innehåll.

2 §

I paragrafen klargörs vissa centrala begrepp som används i lagen. Definitionerna grundar sig på de definitioner som anges i rådets direktiv 90/427/EEG av den 26 juni 1990 om avelsmässiga och genealogiska villkor för handeln med hästdjur inom gemenskapen och rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för hästtävlingar och om villkor för deltagande i hästtävlingar.

Begreppet *hästdjur* motsvarar definitionen i artikel 2 i rådets direktiv 90/427/EEG till vilket direktiv rådets direktiv 90/428/EEG hänvisar.

Definitionen av begreppet *hästtävling* avviker endast språkligt från definitionen i artikel 2 i rådets direktiv 90/428/EEG genom att ordet häst lagts till framför ordet tävling och att ordet tävlingar lagts till framför ordet dressyr. I direktivet avses med tävling varje hästtävling, däri inräknat hästkapplöpningar, hopptävlingar, dressyr och körtävlingar. Utöver vad som i normalt språkbruk avses med hästtävling omfattar direktivet även parader och uppvisningar.

Villkor för hästtävlingar

3 §

Genom paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 6.1, genomförs artiklarna 3 och 4.1 i rådets direktiv 90/428/EEG.

I *första stycket* finns en huvudregel som innebär att tävlingsreglerna vid en hästtävling inte får göra åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i Europeiska unionen (EU) eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller Schweiz, om inte annat följer av 4 och 5 §§. Bestämmelsen har sin motsvarighet i artikel 3 i direktivet. I 4 och 5 §§ regleras vissa undantag

från denna bestämmelse i fråga om vissa hästtävlingar och i fråga om vissa villkor i tävlingsregler vid hästtävlingar.

Av *andra stycket* framgår att det som sägs i första stycket avser vissa aspekter av tävlingsreglerna. Av artikel 4.1 i direktivet framgår att det särskilt är kraven för tillträde till tävlingen, särskilt minimi- eller maximikrav, bedömningen vid tävlingen samt den prissumma eller vinst som kan uppkomma genom tävlingen som skall vara förenliga med direktivets huvudregel om icke-diskriminerande tävlingsregler. Minimikrav vid tillträde till en hästtävling kan exempelvis vara krav som ställs på att hästen har deltagit i ett kvallopp och fått ett godkänt resultat eller att hästen sprungit in ett visst belopp. Ett exempel på maximikrav kan vara hästens storlek, exempelvis mankhöjd för vissa ponnytävlingar.

4 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 6.2, genomför delvis artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG.

Enligt paragrafen gäller vad som sägs i 3 § inte för vissa hästtävlingar. Hästtävlingar där endast hästdjur deltar som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra rasen får således tillämpa tävlingsregler som inte följer huvudregeln i 3 §. Detsamma gäller regionala tävlingar med sikte på att välja ut hästdjur samt historiska eller traditionella evenemang. Direktivet specificerar inte närmare vad som avses med region. Med begreppet region torde dock i allmänhet avses både ett mindre eller större geografiskt område som kan avgränsas. En region kan därvid utgöra en geografiskt avgränsad del av Sverige men kan även avse hela Sverige. Vidare torde en region kunna utgöra flera länder tillsammans, exempelvis Norden. Det avgörande momentet torde vara att området geografiskt kan avgränsas och med säkerhet bestämmas. Ett exempel på när undantaget för regionala hästtävlingar i syfte att välja ut hästdjur kan tillämpas kan vara hästtävlingar för svenskfödda hästar födda ett visst år som syftar till att vid tävlingen välja ut den bästa hästen inom regionen. Begreppen historiskt och traditionellt evenemang definieras inte heller närmare i direktivet. I vart fall evenemang som anordnas sedan lång tid och snarast har karaktären av kulturevenemang bör kunna anses omfattas av undantaget.

5 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 6.3, genomför delvis artikel 4.2 i rådets direktiv 90/428/EEG.

Bestämmelsen i *första stycket* gör det möjligt för en organisation som anordnar en tävling med hästdjur att tillämpa tävlingsregler som innebär att en viss del av prissumman eller annan vinst får avsättas i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet med hästdjur. Direktivet anger 20 procent som en högsta procentsats som vid varje hästtävling eller tävlingstyp får avsättas av prissumman eller annan vinst, vilket även framgår av bestämmelsen i första stycket. Med annan vinst torde direktivet avse sådana priser som inte utgår i pengar men som ändå har ett ekonomiskt värde. Även sådan vinst skall ingå i det belopp från vilket en avsättning med högst 20 procent får göras.

Av *andra stycket* följer att en avsättning enligt första stycket endast får göras av en organisation som har godkänts av regeringen eller den

myndighet som regeringen bestämmer. Den organisation som avser att göra en avsättning enligt första stycket måste således se till att den har erforderligt godkännande av ansvarig myndighet i enlighet med de villkor som anges i andra stycket. Av andra stycket följer vidare vilka villkor som en organisation skall uppfylla för att kunna beviljas ett sådant godkännande. En organisation som visat att den har antagit tävlingsregler som uppfyller de villkor som anges i första stycket skall beviljas ett godkännande av den myndighet som prövar ansökan. Denna myndighet får även besluta att ett sådant godkännande skall gälla endast under viss tid.

I bestämmelsen i *tredje stycket* anges under vilka förutsättningar ansvarig myndighet får återkalla ett beviljat godkännande. Om förutsättningarna för godkännande inte längre är uppfyllda får ansvarig myndighet således återkalla detta.

Av *fjärde stycket* framgår att en godkänd organisation är skyldig att lämna information till ansvarig myndighet i fråga om villkoren för fördelning av avsatta medel från prissumman eller annan vinst vid en hästtävling. Denna skyldighet gör det möjligt för ansvarig myndighet att få vetskap om hur undantaget enligt artikel 4.2 andra strecksatsen i direktivet utnyttjas i Sverige av berörda organisationer.

6 §

I paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 6.3, anges i informations-syfte att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om tillämpningen av bestämmelserna i 5 §. Det kan t.ex. handla om föreskrifter om hur ansökan om godkännande skall utformas.

Tillsyn

7 §

Av paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7, framgår att tillsynen över efterlevnaden av lagen utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Rätt till upplysningar

8 §

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7, reglerar rätten till upplysningar och att ta del av handlingar som behövs för att ansvarig myndighet skall kunna utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen. Enligt paragrafen har myndigheten rätt att av den som anordnar en hästtävling på begäran få sådana upplysningar och ta del av sådana handlingar som myndigheten bedömer behövs för tillsynen.

9 §

Enligt *första stycket*, som har kommenterats i avsnitt 7, ges den myndighet som utövar tillsyn rätt att meddela de förelägganden och förbud som behövs för att säkerställa att lagen efterlevs. Den ansvariga myndigheten kan behöva förelägga en organisation att vidta rättelse eller andra åtgärder. Detta kan exempelvis behöva göras för det fall organisationen inte fullgör sin informationsplikt till myndigheten eller en arrangör av en hästtävling tillämpar tävlingsregler som inte är förenliga med lagens bestämmelser. Myndigheten kan även behöva besluta om förbud i det fall denna åtgärd är mest verkningsfull för att lagen skall följas. Det kan exempelvis komma i fråga att förbjuda den som anordnar en hästtävling att fortsättningsvis tillämpa tävlingsregler som är oförenliga med lagen.

Av *andra stycket*, som har kommenterats i avsnitt 7, framgår att ett föreläggande och ett förbud får förenas med vite i fall som inte är ringa.

Avgifter**10 §**

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 7, innehåller ett avgiftsbemyndigande. Med stöd av bemyndigandet är det möjligt för ansvarig myndighet att ta ut en avgift för prövning av ärenden om godkännande av organisationer som avsätter delar av prissumman eller annan vinst vid hästtävlingar i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Överklagande**11 §**

Paragrafen, som har kommenterats i avsnitt 10, innehåller bestämmelser om överklagande. Av bestämmelsen framgår att ett beslut av en förvaltningsmyndighet enligt lagen eller de föreskrifter som har meddelats enligt lagen skall överklagas hos allmän förvaltningsdomstol. Vid överklagande till kammarrätten krävs prövningstillstånd.

Rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar

Rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar

Europeiska gemenskapernas officiella tidning nr L 224 , 18/08/1990 s. 0060 - 0061
Finsk specialutgåva Område 3 Volym 33 s. 0178
Svensk specialutgåva Område 3 Volym 33 s. 0178

RÅDETS DIREKTIV av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar (90/428/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artiklarna 42 och 43 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag(1),

med beaktande av Europaparlamentets yttrande(2),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande(3), och

med beaktande av följande:

Levande hästdjur är upptagna på listan över varor i bilaga 2 till fördraget.

För att säkerställa en rationell utveckling av produktionen av hästdjur och därigenom öka produktiviteten på det området måste regler fastställas på gemenskapsnivå för handeln inom gemenskapen med hästdjur som är avsedda för tävlingar.

Avel och uppfödning av hästdjur, i synnerhet hästar, räknas i allmänhet till jordbrukssektorn och utgör en inkomstkälla för en del av jordbrukarna.

Det finns skillnader inom gemenskapen då det gäller regler för tillträde till tävlingar och dessa skillnader utgör ett hinder för handeln inom gemenskapen.

Handeln med hästdjur som är avsedda för tävlingar samt deltagande i sådana tävlingar kan äventyras av de skillnader som finns i reglerna om användning av en del av prissumman eller vinsten för att skydda, utveckla och förbättra aveln i medlemsstaterna. Ett fritt tillträde till tävlingarna förutsätter att dessa regler harmoniseras.

I avvaktan på en sådan harmonisering och i synnerhet för att bibehålla eller öka produktiviteten på området bör medlemsstaterna få tillstånd att avsätta en viss del av prissumman eller vinsten för att skydda, utveckla och förbättra sin avelsverksamhet. En högsta procentsats bör dock fastställas för detta.

Det är lämpligt att besluta om genomförandeåtgärder då det gäller vissa tekniska frågor. Därför bör åtgärder vidtas för ett nära och effektivt samarbete mellan medlemsstaterna och kommissionen inom Ständiga kommittén för husdjursavel.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Detta direktiv fastställer villkoren för handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar samt villkoren för deltagande i tävlingar.

Artikel 2

Vid tillämpningen av detta direktiv skall de definitioner gälla som fastställs i artikel 2 i rådets direktiv 90/427/EEG av den 26 juni 1990 om avelsmässiga och genealogiska villkor för handeln med hästdjur inom gemenskapen(4).

Vidare gäller att tävling betyder varje hästtävling, däri inräknat hästkapplöpningar, hopptävlingar, parader, dressyr, körtävlingar och uppvisningar.

Artikel 3

1. Tävlingsreglerna får inte göra någon åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i den medlemsstat där tävlingen hålls och hästdjur som är registrerade i andra medlemsstater.

2. Tävlingsreglerna får inte göra någon åtskillnad mellan hästdjur som härstammar från den medlemsstat där tävlingen hålls och hästdjur som kommer från andra medlemsstater.

Artikel 4

1. De förpliktelser som fastställs i artikel 3 skall särskilt gälla

- a) kraven för tillträde till tävlingen, särskilt minimi- eller maximikrav,
- b) bedömningen vid tävlingen,
- c) den prissumma eller vinst som kan uppkomma genom tävlingen.

2. Följande undantag gäller emellertid:

- De förpliktelser som anges i artikel 3 skall inte inverka på organisationen av

- a) tävlingar endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra rasen,
- b) regionala tävlingar med sikte på att välja ut hästdjur,
- c) historiska eller traditionella evenemang.

Medlemsstater som vill utnyttja dessa möjligheter skall dessförinnan underrätta kommissionen om detta.

- För varje tävling eller tävlingstyp skall medlemsstaterna ha tillåtelse att, genom för ändamålet officiellt erkända eller godkända organisationer, avsätta en viss procentsats av den prissumma eller den vinst som avses i punkt 1 c för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Procentsatsen får vara högst 30 procent år 1991, 25 procent år 1992 och 20 procent från år 1993.

Villkoren för utdelning från dessa fonder i den berörda medlemsstaten skall meddelas till kommissionen och övriga medlemsstater i Ständiga kommittén för husdjursavel.

Före den 31 december 1992 skall rådet ompröva villkoren för tillämpningen av dessa bestämmelser på grundval av en rapport från kommissionen som skall redogöra för de framsteg som gjorts i harmoniseringen av alla de problem som har sin grund i villkoren för avel av tävlingshästar samt ange ändamålsenliga förslag som rådet skall fatta beslut om med kvalificerad majoritet.

3. De allmänna reglerna för genomförande av denna artikel skall fastställas enligt förfarandet i artikel 6.

Artikel 5

1. Till dess att relevanta beslut har fattats enligt artikel 4 i direktiv 90/427/EEG skall ägaren eller hans ombud skriftligen underrättas om skälen till varför ett djur som är registrerat i en medlemsstat vägras tillträde till en tävling.
2. Under sådana förhållanden som beskrivs i punkt 1 har ägaren eller hans ombud rätt att inhämta ett expertutlåtande enligt villkoren i artikel 8.2 i direktiv 89/662/EEG(5) som skall gälla med vederbörliga ändringar.
3. Kommissionen skall anta regler för tillämpningen av denna artikel enligt förfarandet i artikel 6.

Artikel 6

När det förfarande som fastställs i denna artikel skall tillämpas skall Ständiga kommittén för husdjursavel, inrättad genom beslut 77/505/EEG(6), fatta beslut enligt bestämmelserna i artikel 11 i direktiv 88/661/EEG(7).

Artikel 7

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 1 juli 1991. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

Artikel 8

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Luxemburg den 26 juni 1990.

På rådets vägnar

M. O'KENNEDY

Ordförande

- (1) EGT nr C 327, 30.12.1989, s. 61.
- (2) EGT nr C 149, 18.6.1990.
- (3) EGT nr C 62, 12.3.1990, s. 46.
- (4) EGT nr L 224, 18.8.1990, s. 55.
- (5) EGT nr L 395, 30.12.1989, s. 13
- (6) EGT nr L 206, 12.8.1977, s. 11.
- (7) EGT nr L 382, 31.12.1988, s. 36.

Sammanfattning av betänkandet Hästtävlingar – på lika villkor (SOU 2006:66)

Prop. 2006/07:76
Bilaga 2

Bakgrund

Utredningen har haft i uppdrag att lämna förslag på hur bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för tävlingar och om villkor för deltagande i tävlingar skall genomföras i svensk författning. I uppdraget ingår även att lämna en bedömning av hur tillsynen över bestämmelserna i direktivet bör organiseras.

Kommissionen har i skilda skrivelser åren 2003, 2004 och 2005 anført bl.a. att medlemsstaterna enligt artikel 7 i rådets direktiv 90/428/EEG är skyldiga att sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet och att avsaknaden av genomförande av rådets direktiv 90/428/EEG i svensk rätt äventyrar inte bara den verkningsfulla tillämpningen av direktivet i Sverige utan också den allmänna principen om rättssäkerhet.

Överväganden och förslag

Ett införande i svensk rätt av rådets direktiv 90/428/EEG i de av mig föreslagna bestämmelserna om förbud mot att särbehandla vissa hästar vid tävlingar för hästdjur och fördelning av eventuell prissumma skall enligt min mening beslutas i form av lag.

Förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

Det finns enligt min mening ett värde i att hålla regler som genomför direktivet samlade även i en nationell författning. Jag föreslår därför att reglerna samlas i den av mig föreslagna lagen om tävling med hästdjur m.m.

Lagens definitioner

I 1 § lagen om tävling med hästdjur m.m. skall definieras vad som i lagen avses med hästdjur och hästtävling. Definitionen av hästdjur bör följa den definition som används i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2005:71), dvs. att med hästdjur avses vilda domesticerade arter ur släktet uddtåiga hovdjur samt korsningar mellan dessa.

Tävlingar för hästdjur på lika villkor

I 2 § i mitt förslag till lag om tävling med hästdjur m.m. skall en grundregel införas, i enlighet med lydelsen av rådets direktiv 90/428/EEG, som stadgar att det är förbjudet att anordna hästtävling som gör åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från

Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från ett annat medlemsland i EU. Jag föreslår vidare att Sverige i EU aktivt verkar för att alla medlemsländer i EU skall införliva rådets direktiv 90/428/EEG i sina nationella författningar.

Prop. 2006/07:76
Bilaga 2

Hästtävlingar som inte omfattas av förbudet i 2 §

Alla tävlingar med hästdjur omfattas inte av det av mig föreslagna förbudet i 2 § lag om tävling med hästdjur m.m. och inte heller enligt bestämmelserna i rådets direktiv 90/428/EEG. Från förbudet i 2 § är i mitt förslag undantaget: hästtävlingar som anordnas för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok för en ras och där tävlingen syftar till att förbättra rasen, regionala tävlingar där avsikten är att välja ut hästdjur samt historiska eller traditionella evenemang.

Det har så långt jag har kunnat utröna inte prövats av domstol eller annat organ inom EU vad som kan anses vara ett historiskt eller traditionellt evenemang. Min bedömning är att om en tävling för hästdjur har anordnats regelbundet under ett antal år bör den kunna anses vara ett historiskt eller i vart fall traditionellt evenemang. Jag bedömer att det inte går att ange ett exakt antal år som evenemanget skall ha anordnats för att betecknas som historiskt eller traditionellt utan detta får bedömas från fall till fall. Enligt min uppfattning bör det dock vara fråga om ett evenemang som anordnas med en viss kontinuitet och som kan betecknas som återkommande samt som förslagsvis har anordnats i Sverige innan Sverige blev medlem i EU, således före år 1995. Vilka exakta hästtävlingar som hålls i Sverige och som skall betecknas som historiska eller traditionella hästtävlingar bör Statens jordbruksverk avgöra efter samråd med de organisationer som anordnar sådana hästtävlingar som kan komma i fråga för detta undantag från 2 §.

20 procent för att förbättra avelsarbetet

I Sverige har vi inte något system som innebär att prispengar återfinns i fonder, det finns heller inte några statliga prispengar avsatta som prispengar för hästtävlingar. De prispengar som finns för hästtävlingar beslutas och fördelas av respektive organisation som anordnar hästtävlingen. I lagen bör införas en bestämmelse som genomför artikel 4.2 i direktiv 90/428/EEG och som går ut på att av den prissumma eller annan vinst som utdelas vid hästtävling får organisation som beslutar om prissumma och fördelning av prissumma eller annan vinst avsätta högst 20 procent av den totala årliga prissumman för hästtävlingar eller typ av hästtävlingar, som anordnas för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Anmälningsplikt

För att Sverige skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt direktivet måste det finnas en skyldighet för organisationer som avser att anordna sådana hästtävlingar som avses i de av mig föreslagna 3 och 4 §§ att anmäla dessa tävlingar till den samordnande myndigheten i Sverige. Jag

Skriftlig underrättelse om häst vägras att delta i tävling

Bestämmelserna i den av mig föreslagna 2 § i lag om tävling med hästdjur m.m. innebär inte bara ett åläggande för den organisation som anordnar en hästtävling utan syftar också till att skapa rättigheter för enskilda. Jag har tidigare poängterat att det är viktigt att berörda personer lätt kan skaffa sig kunskap om gällande regler på området. Det är viktigt att en hästägare som anser att hans eller hennes häst, om hästen är registrerad i eller härstammar från ett medlemsland i EU, orättmätigt har vägrats delta i en hästtävling i Sverige har möjlighet att göra sin rätt gällande i nationell domstol och få saken prövad där. Jag föreslår därför att det i den av mig föreslagna lagen, i enlighet med artikel 5 i rådets direktiv 90/428/EEG, förs in en skyldighet för organisation som anordnar hästtävling att, om ägaren eller ägarens ombud begär det, skriftligen underrätta ägaren eller ägarens ombud om skälen för att ett hästdjur vägras att delta i en hästtävling.

Jag föreslår att en organisation som anordnar hästtävling i de handlingar som tillhandahålls för anmälning av häst till tävling upplyser om att hästägare vars häst inte får delta i en tävling har rätt att av organisationen få en skriftlig underrättelse om skälen för att hästen inte får delta i tävlingen. Jag föreslår att en föreskrift med den innebörden utfärdas av Statens jordbruksverk i myndighetens kommande tillämpningsföreskrifter till den av mig föreslagna lagen.

Tillsyn

I dag finns inte bestämmelser om tillsyn över de bestämmelser som regleras i rådets direktiv 90/428/EEG och enligt mitt förslag till lag. Om en lagstiftning med det innehåll och det syfte som det här är fråga om skall kunna tillämpas och fungera i praktiken krävs enligt min mening en effektiv tillsyn.

Begreppet tillsyn har en vidare betydelse än begreppet kontroll. Med tillsyn avses även information och rådgivning. Enligt min mening är just information och rådgivning m.m. viktiga instrument för myndigheterna att arbeta med för att se till att syftet med rådets direktiv 90/428/EEG och innehållet i mitt förslag till lag uppnås. Jag använder därför i mitt förslag till lag begreppet tillsyn i stället för begreppet offentlig kontroll.

Tillsynen över efterlevnaden av den av mig föreslagna lag om tävling med hästdjur m.m. bör enligt min mening utövas av Statens jordbruksverk.

Föreskrifter som Statens jordbruksverk utfärdar med stöd av den av mig föreslagna lagen bör enligt min mening innehålla bestämmelser om att organisation som anordnar tävling och vill utnyttja undantagen i 3 och 4 §§ skall anmäla detta till myndigheten. Föreskrifterna bör innehålla bestämmelser om den senaste tid som uppgifterna skall anmälas. Vidare bör föreskrifterna innehålla bestämmelser om att organisationen skall ange vilka tävlingar som organisationen avser att utnyttja undantaget i

3 § och en uppgift om en preliminär fördelning av den årliga prissumman så att det framgår vilka tävlingar som omfattas av undantaget i 4 §.

Prop. 2006/07:76
Bilaga 2

Förelägganden och förbud

För att Statens jordbruksverk skall kunna säkerställa efterlevnaden av rådets direktiv 90/428/EEG och den av mig föreslagna lag om tävling med hästdjur m.m. måste det enligt min mening finnas möjlighet för myndigheten att vidta åtgärder vid bristande efterlevnad av bestämmelserna. Jag föreslår därför att Statens jordbruksverk ges möjlighet att meddela förelägganden och förbud som behövs för att lagen eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen skall följas. För att förelägganden och förbud skall kunna vara verkningsfulla bör enligt min mening Statens jordbruksverk ha möjlighet att förena dessa med vite. En organisation skall enligt mitt förslag till förordning om tävling med hästdjur således kunna åläggas av Statens jordbruksverk att innan tävlingarna hålls redovisa vilka tävlingar som organisationen avser att, med åberopande av undantaget i den av mig föreslagna 4 §, anordna i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet. Samtidigt skall enligt mitt förslag myndigheten genom föreläggande kunna kräva in erforderliga uppgifter av organisationen så att Statens jordbruksverk kan kontrollera att organisationen högst avsätter 20 procent av total prissumma för anordnade hästtävlingar eller typ av hästtävling för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

Avgifter

Enligt min mening är det viktigt att Statens jordbruksverk ges möjlighet att ta ut en avgift för tillsynen och för viss ärendehantering enligt den av mig föreslagna lagen. Regeringen eller efter regeringens bemyndigande Statens jordbruksverk bör därför ha rätt att föreskriva om avgiftens storlek och beräkning. Myndigheten får då möjlighet att finansiera i vart fall en viss del av det merarbete som den av mig föreslagna lagen innebär för myndigheten. Jag har i samtal med Statens jordbruksverk erfarit att myndigheten inte kommer att ta ut avgift för all tillsyn enligt lagen eller för all ärendehandläggning. I första hand kommer myndigheten att ta ut avgift för sådan tillsyn som föranleder besök på en tävlingsplats eller besök hos en organisation. Någon årlig schablonavgift för organisationer som anordnar hästtävlingar bör enligt min mening heller inte tas ut. Statens jordbruksverk bör dock enligt min mening ta ut en avgift för kostnader för uppföljning av anmärkningar mot organisation som myndigheten konstaterat i sin tillsyn över den av mig föreslagna lagen.

Överklagande av Statens jordbruksverks beslut

De beslut som Statens jordbruksverk kommer att meddela med stöd av den av mig föreslagna lagen bedömer jag främst kommer att avse beslut i ärenden som gäller organisationer som anordnar hästtävlingar.

Skadestånd m.m.

Det finns enligt svensk rätt redan i dag en möjlighet att föra talan om skadestånd i frågor som regleras i detta lagförslag även om det inte explicit anges i denna lag. Jag bedömer dock att det finns ett värde av att upplysningsvis ha med en paragraf i lagen som upplyser om att det finns möjlighet att föra en skadeståndstalan i ärenden enligt denna lag. Paragrafen ger en vägledning om hur den hästägare som anser att hans eller hennes häst oriktigt har vägrats delta i en hästtävling kan agera för att få sin talan prövad i nationell domstol. Jag bedömer att om upplysningen om möjligheten att kräva skadestånd inte finns med i lagen så kommer hästägare som anser att deras häst oriktigt har vägrats delta i en hästtävling att felaktigt vända sig till Statens jordbruksverk. För att underlätta för hästägare och för att undvika ett onödigt fördyrande merarbete för myndigheten anser jag att upplysningen bör finnas med i lagen.

Mål vid domstol enligt 2 § i den av mig föreslagna lagen bör enligt min mening handläggas av domstol enligt reglerna för rättegång i tvistemål där förlikning är tillåten. De flesta fall som stäms till domstol enligt 2 § kommer enligt min bedömning att avse en tvist där en hästägare anser att hans eller hennes häst oriktigt inte har fått delta i en hästtävling. Att betala motpartens rättegångskostnad kan vara mycket betungande för båda parter. Jag föreslår därför att domstolen skall kunna förordna att vardera parten skall bära sina rättegångskostnader. Jag föreslår en sådan ordning eftersom jag bedömer att det är ett sätt att i praktiken införliva den andemening i rådets direktiv 90/428/EEG som enligt min mening innebär att en person i praktiken och inte bara i teorin skall kunna få sin rätt prövad i nationell domstol.

Böter och preskription

För att bestämmelserna i den av mig föreslagna lagen skall kunna tillämpas verkningsfullt är det viktigt att den som bryter mot lagen kan drabbas av en sanktion. Jag föreslår därför att den som med uppsåt eller oaktsamhet bryter mot 2, 4, 5 och 6 §§ eller mot föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall kunna dömas till böter. Om gärningen med hänsyn till omständigheterna kan anses vara ringa bör dock enligt min mening inte dömas till ansvar.

Både de organisationer som anordnar hästtävlingar och hästägare har ett intresse av att tävlingsverksamheten med hästar skall kunna bedrivas kontinuerligt. Det är därför enligt min mening viktigt att skapa förutsättningar som gör att verksamheten kan bedrivas med så stor trygghet för ekonomin som möjligt. Med hänsyn till det reglerade områdets karaktär och att det kontinuerligt bedrivs en omfattande tävlingsverksamhet med hästar i Sverige bör enligt min mening, för att inte försvåra för vare sig tävlingsarrangörer eller hästägare, talan i en

tvist enligt lagen väckas inom sex månader annars är rätten till talan förlorad.

Prop. 2006/07:76
Bilaga 2

Förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

Definitioner

1 § I denna lag avses med

hästdjur: vilda eller domesticerade arter ur familjen uddatåiga hovdjur samt korsningar mellan dessa

hästtävlingar: alla tävlingar med hästdjur såsom hästkapplöpningar, hopptävlingar, parader, dressyr, körtävlingar och uppvisningar.

Regler för hästtävlingar

2 § Det är förbjudet att anordna hästtävling som gör åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i Europeiska Unionen (EU).

3 § Förbudet i 2 § gäller inte

1. hästtävling anordnad endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok för en ras och där tävlingen har till syfte att förbättra rasen

2. regionala hästtävlingar med avsikt att välja ut hästdjur

3. historiska eller traditionella evenemang.

4 § Av den prissumma eller annan vinst som utdelas vid hästtävling får organisation som beslutar om prissumma och fördelning av prissumma eller annan vinst avsätta högst 20 procent av den totala årliga prissumman för hästtävlingar eller typ av hästtävlingar, som anordnas för att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

5 § Organisation som har för avsikt att anordna hästtävling med åberopande av undantagen i 3 och 4 §§ skall anmäla dessa tävlingar i enlighet med föreskrifter meddelade av regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk.

6 § Om ett hästdjur som är registrerat i eller härstammar från en annan medlemsstat i EU vägras att delta i en hästtävling skall, om ägaren eller ägarens ombud begär det, organisationen skriftligen underrätta ägaren eller ägarens ombud om skälen härför. Sådan underrättelse till ägaren eller ägarens ombud skall göras av den organisation som anordnar hästtävlingen.

7 § Tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de föreskrifter som meddelas med stöd av lagen utövas av Statens jordbruksverk.

8 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk får meddela föreskrifter om skyldighet för organisationer att lämna sådana uppgifter som avses i 3 och 4 §§.

9 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen skall följas. Förelägganden och förbud får förenas med vite.

Avgifter

10 § Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, Statens jordbruksverk får föreskriva att det får tas ut avgift för tillsynen och i ärenden enligt denna lag.

Överklagande

11 § Beslut som Statens jordbruksverk meddelat med stöd av lagen eller enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Skadestånd

12 § Den som anordnar hästtävling skall ersätta skada som tillfogas någon till följd av att bestämmelserna i denna lag åsidosätts.

Rättegångskostnader

13 § Mål om tillämpligheten av förbudet i 2 § i denna lag skall handläggas enligt vad som är föreskrivet i rättegångsbalken om rättegången i tvistemål där förlikning av saken är tillåten.

Domstolen får dock förordna att vardera parten skall bära sin rättegångskostnad, om den som gör gällande att bestämmelserna i 2 § åsidosatts förlorat målet men hade skälig anledning att få tvisten prövad.

Ansvar

14 § Till böter döms den som med uppsåt eller oaktsamhet

1. bryter mot 2, 4, 5 och 6 §§ eller

2. bryter mot föreskrift som har meddelats med stöd av denna lag.

Om gärningen är att anse som ringa skall inte dömas till ansvar.

15 § En talan i en tvist enligt denna lag skall väckas inom sex månader efter det att den påtalade handlingen företogs. I annat fall är rätten till talan förlorad.

Denna lag träder i kraft den

Förteckning över remissinstanser

Prop. 2006/07:76
Bilaga 4

Riksrevisionen, Svea Hovrätt, Stockholms tingsrätt, Kammarrätten i Jönköping, Länsrätten i Jönköping, Justitiekanslern, Domstolsverket, Åklagarmyndigheten, Kommerskollegium, Datainspektionen, Statskontoret, Statistiska centralbyrån, Länsstyrelsen i Stockholms län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Gotlands län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Statens jordbruksverk, Djurskyddsmyndigheten, Livsmedelsekonomiska institutet, Statens veterinärmedicinska anstalt, Konsumentverket, Sveriges lantbruksuniversitet, Forskningsrådet för Miljö, Areella näringar och Samhällsbyggande, Konkurrensverket, Verket för näringslivsutveckling, Stockholms kommun, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien, Sveriges Kommuner och Landsting, Förbundet djurens rätt, Lantbrukarnas Riksförbund, Sveriges Riksidrottsförbund, AB Trav och Galopp, Ackordhäststiftelsen, Avelsföreningen för Svenska Varmblodiga Hästen, Djurskyddet Sverige, Folkrörelserådet Hela Sverige skall leva, Hästhållningens yrkesnämnd, Nationella Stiftelsen för Hästhållningens Främjande, Stiftelsen svensk hästforskning, Svensk Galopp, Svenska Hästavelsförbundet, Svenska Islandshästförbundet, Svenska Lantarbetareförbundet, Svenska Ponnyavelsförbundet, Svenska Ridsportförbundet, Svenska Travsportens Centralförbund, Svenska Åsneföreningen, Sveriges Veterinärförbund samt Veterinärer i Sverige.

Förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om villkor för deltagande i tävlingar med hästdjur och om medel som avsätts från prissummor eller annan vinst vid hästtävlingar.

2 § I denna lag avses med

hästdjur: husdjur av häst- eller åsneras eller korsningar mellan dessa,
hästtävling: varje tävling med hästdjur, inklusive hästkapplöpningar, hopptävlingar, parader, dressyrtävlingar, körtävlingar och uppvisningar.

Villkor för hästtävlingar

3 § Vid en hästtävling får, om inte annat följer av 4 och 5 §§, tävlingsreglerna inte göra åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige och hästdjur som är registrerade i eller härstammar från en annan medlemsstat i Europeiska unionen (EU) eller en stat inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) eller Schweiz.

Vad som sägs i första stycket gäller särskilt

- kraven för tillträde till tävlingen, särskilt minimi- eller maximikrav,
- bedömningen vid tävlingen, och
- den prissumma eller vinst som kan uppkomma vid tävlingen.

4 § Vad som sägs i 3 § gäller inte vid

- hästtävlingar endast för hästdjur som är registrerade i en särskild stambok och som har till syfte att förbättra rasen,
- regionala hästtävlingar som anordnas för att välja ut hästdjur, eller
- historiska eller traditionella evenemang.

5 § En organisation eller en förening som anordnar en hästtävling får tillämpa tävlingsregler som innebär att för varje tävling eller tävlingstyp högst 20 procent av prissumman eller annan vinst som avses i 3 § andra stycket avsätts i syfte att skydda, utveckla och förbättra avelsarbetet.

En avsättning enligt första stycket får göras endast av en organisation eller en förening som godkänts för detta ändamål av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Godkännande skall beviljas en organisation eller en förening som har antagit tävlingsregler som upp-

¹ Rådets direktiv 90/428/EEG av den 26 juni 1990 om handel med hästdjur som är avsedda för hästtävlingar och om villkor för deltagande i hästtävlingar (EGT L 224, 18.8.1990, s. 60, svensk specialutgåva, område 3, volym 33, s. 178, Celex 31990L0428).

fyller de villkor som avses i första stycket. Godkännande får tidsbegränsas.

Prop. 2006/07:76
Bilaga 5

Godkännande enligt andra stycket får återkallas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer om förutsättningarna för godkännande inte längre är uppfyllda.

En organisation eller en förening som godkänts enligt andra stycket är skyldig att lämna information till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer i fråga om villkoren för fördelning av avsatta medel från prissumman eller annan vinst vid en hästtävling.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om godkännande av en organisation eller en förening för det ändamål som avses i 5 §.

Tillsyn

7 § Tillsyn över efterlevnaden av denna lag utövas av den myndighet som regeringen bestämmer.

Rätt till upplysningar

8 § Den myndighet som utövar tillsyn enligt 7 § har i den utsträckning som behövs för tillsynen rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

Föreläggande, förbud och vite

9 § Den myndighet som utövar tillsyn enligt 7 § får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen skall följas.

Förelägganden och förbud får, i fall som inte är ringa, förenas med vite.

Avgifter

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att avgifter får tas ut i ärenden enligt 5 § andra stycket.

Överklagande

11 § Beslut som en förvaltningsmyndighet har meddelat enligt lagen eller de föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2007.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2007-02-16

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt-Åke Nilsson, regeringsrådet Stefan Ersson och justitierådet Lars Dahllöf.

Tävling med hästdjur

Enligt en lagrådsremiss den 1 februari 2007 (Jordbruksdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om tävling med hästdjur m.m.

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kanslirådet Maria Braun.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

4 §

Förslaget i 3 § innebär att man i tävlingsreglerna vid en hästtävling i princip inte får göra åtskillnad mellan hästdjur som är registrerade i eller härstammar från Sverige eller hästdjur som på samma sätt kan knytas till en annan stat inom EU eller EES eller till Schweiz.

Samtidigt framgår av 4 § bl.a. att vad som sägs i 3 § inte gäller vid historiska eller traditionella evenemang. I lagrådsremissen (s. 13 och 23) framhålls att i vart fall evenemang som anordnas med en viss kontinuitet och som kan betecknas som återkommande bör kunna anses omfattas av undantaget.

Lagrådet ifrågasätter om ett så vittomfattande undantag verkligen är avsett, trots att ordalydelsen i författningstexten och uttalandet i författningskommentaren talar i den riktningen. Med ett undantag formulerat på det sättet skulle, som ett exempel på årligen återkommande stortävlingar inom svensk hästsport, Elitloppet på Solvalla, som genomförts årligen sedan i början av 1950-talet, kunna falla utanför tillämpningsområdet för de bestämmelser om icke-diskriminering som 3 § innehåller. En sådan tolkning av undantaget är, enligt Lagrådets mening, svår att förena med direktivets syften.

Mot denna bakgrund menar Lagrådet att det krävs ytterligare analys av frågan om räckvidden av undantaget ”historiska eller traditionella evenemang” och därefter en precisering av lagtexten.

5 och 6 §§

Enligt 5 § får den som anordnar en hästtävling tillämpa tävlingsregler som innebär att högst 20 procent av prissumman eller annan vinst får avsättas för avelsarbete. Avsättning ”får göras endast av en organisation eller en förening som godkänts för detta ändamål”. En förutsättning för

godkännande är att organisationen eller föreningen uppfyller vissa i paragrafen angivna villkor. Dessutom framgår att ett godkännande kan göras tidsbegränsat. Prop. 2006/07:76
Bilaga 6

Enligt Lagrådets mening är det oklart vad som avses med ”godkänts för detta ändamål”. Detta bör klargöras genom en ändring i lagtexten.

Enligt 6 § meddelar regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer närmare föreskrifter om godkännande av en organisation eller en förening som avses i 5 §.

Vid föredragningen inför Lagrådet har uppgetts att frågor om godkännande avses att prövas av Jordbruksverket och att ett godkännande inte skall kunna villkoras utöver vad som framgår av 5 §.

Mot den angivna bakgrunden finns det, enligt Lagrådets mening, inte annat utrymme att meddela ”närmare föreskrifter om godkännande” än vad som måste antas vara renodlade verkställighetsföreskrifter och för vilka ett bemyndigande inte behövs. Lagrådet föreslår därför att 6 § får utgå.

En annan fråga gäller uttrycket ”en organisation eller en förening”. Lagrådet ifrågasätter om inte ordet organisation även täcker förening.

8 och 9 §§

Enligt 8 § har den myndighet som utövar tillsyn enligt lagen, i den utsträckning det behövs för tillsynen, rätt att på begäran få upplysningar och ta del av handlingar.

Vidare framgår av 9 § att tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden och förbud som behövs för att lagen skall följas. Ett sådant föreläggande eller förbud får enligt förslaget förenas med vite.

Enligt Lagrådets bedömning har tillsynsmyndighetens möjlighet att besluta om nu nämnda vitessanktionerade åtgärder fått en onödigt vid omfattning, beroende på att befogenheten bestäms av enbart behovet. Ett sätt att närmare precisera tillsynsmyndighetens befogenheter är att i författningstexten ange vem eller vilka de nu aktuella åtgärderna får riktas mot. Lagrådet noterar att i författningskommentaren (s. 25) sägs att ”den ansvariga myndigheten kan behöva förelägga en organisation eller en förening att vidta rättelse eller andra åtgärder.” Av detta kan möjligen den slutsatsen dras att avsikten är att åtgärder endast skall få riktas mot här aktuella organisationer och föreningar, men att detta inte kommit till uttryck i författningstexten. Lagrådet förordar att frågan om en tydligare avgränsning av tillsynsmyndighetens befogenheter övervägs under den fortsatta beredningen samt att en begränsning görs, som också återspeglas i författningstexten.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

Av lagrådsremissen framgår inte närmare vad som avses gälla övergångsvis. Det bör klargöras vad som gäller om t.ex. en arrangör planerat och offentliggjort tävlingsreglerna för en hästtävling före ikraftträdandet men själva tävlingen genomförs efter nämnda tidpunkt. En alternativ lösning är att låta lagen träda i kraft den 1 juli 2007 men föreskriva att den tillämpas i fråga om hästtävlingar som äger rum efter utgången av år 2007.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 15 mars 2007

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, statsråden Olofsson, Ask, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Odenberg, Larsson, Erlandsson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Littorin, Borg, Malmström, Sabuni, Billström, Adelsohn Liljeroth, Tolgfors

Föredragande: statsrådet Erlandsson

Regeringen beslutar proposition 2006/07:76 Tävling med hästdjur

Författningsrubrik	Bestämmelser som inför, ändrar, upp- häver eller upprepar ett normgivnings- bemyndigande	Celexnummer för bakomliggande EG- regler
Lag om tävling med hästdjur	10 §	31990L0428